

Biblické hodiny – Niektoré príbehy zo SZ

Mojžiš a faraón

V tomto svete nikdy nemôžeme byť slobodní. Preto je na mieste otázka: komu „otročíme“? Svetu, sebe, Bohu? Izraelci, cez Mojžiša a Árona, žiadajú od faraóna slobodu. Lenže tú pravú im vie dať iba Pán Boh, čo je naznačené najmä v neoblomnosti faraóna a v bezvýslednom jednaní sa. *Vyvolený ľud má poznať, že človek – akokoľvek mocný, slávny, vzdelaný, bohatý – nemôže poskytnúť inému takú slobodu, akú očakáva. Sloboda, po ktorej totiž všetci túžime, vyplýva z Božej jedinečnosti, lásky a sily.*

Bratia žiadajú o prepustenie ku bohoslužbe a zdôvodňujú to strachom z Hospodina. Strach tu nebol oprávnený, ale oni sa prispôbili aj jazykom egyptskému štýlu života – pohania verili, že boh sa dá ovplyvniť obeťou a ak ju neprinesú, stihne ich krutý trest. Faraón tu vystupuje ako krutý despota, ktorý si robí nárok na životy svojich poddaných, najmä ak ide o ľud, ktorý si chce podrobiť po všetkých stránkach, aj tej náboženskej. Uctievať iného Boha, ako tých egyptských a teda aj jeho, bolo protizákonné, nieto ešte v mene toho Boha niečo také žiadať.

Lenže pre faraóna to nič neznamená. Hospodin pre neho nie je autoritou a viera v Neho je dôvodom k neposlušnosti, vzbure, k pýche. Preto chce zamestnať aj Hebrejcov, aby nemali čas premýšľať o viere, upevňovať ju a nasledovať Hospodina (aj dnes je človek tak vyťažený, že nemá čas na Boha) – a tak ich faraón zotročí ešte viac 2 Moj 5 :6-9. Zabezpečiť pracovnú morálku Hebrejov mali egyptskí dozorcovia, ktorí si uvedomovali, že budú za svoju prácu odmenení a tak sa aj správali a tiež izraelskí dozorcovia. Bola to ťažká práca, pretože si museli najprv zabezpečiť slamu, potom ju rukami alebo nohami zhniesť s hlinou, dať do foriem a nechať na slnku usušiť. **Faraón každý pokus o zmiernenie služby alebo dokonca o povolenie odísť slúžiť Hospodinovi vydáva za pretváрку a dôvod k lenivosti. Je rozhodnutý vzburu potlačiť a úplne si berie právo nad ich životmi – on rozhodne, čo dovolí a čo zakáže: žiadna bohoslužba Hospodinovi.**

S faraónom teraz jednájú židovskí predáci a keďže faraón celú situáciu nezľahčuje, ale práve naopak, všetok hnev Hebrejov sa vybija na tých, ktorí ich prišli zachrániť 2 Moj 5:20-21.

Mojžiša to celé zlomilo. Zabudol na upozornenie od Pána Boha, že celé to jednanie nebude ľahké, že faraón sa bude vzpievať a robiť im zle. Lutuje sa a posúva zodpovednosť na Hospodina (príbeh raja sa opakuje). Pán Boh znovu

Mojžiša upozorňuje na svoju moc a zvrchovanosť, ktorou prinúti faraóna prepustiť vyvolený ľud – nielen že to bude možnosť, sám faraón ich vyženie.

Mojžiš akoby zabudol, čo mu Hospodin hovoril a tak mu to Pán Boh opakuje a zdôrazňuje svoju účasť na údele svojho ľudu ešte viac ako predtým. Aj my zabúdame, preto potrebujeme opakovanie a uisťovanie. Pán Boh sa predstavuje ako **Všemohúci** (slovo z pohanského prostredia, v Gn iba 6x), Boh, ktorý uzatvára zmluvu a potvrdzuje ju vyslobodením z Egypta. Tieto slová a toto zaslúbenie je v prvom rade určené Izraelu a až následne Egyptu. Boží nárok na vyvolený ľud je tu opísaný vzťahom manžela a manželky – čím opisuje v prvom rade svoju lásku, vernosť a nie moc. Lenže pre Izraelcov to bolo ťažké pochopiť – útlak, nesloboda, zlé obdobie dokáže človeka naozaj veľmi zatvrdiť v srdci aj v myslí. Tu môže zapôsobiť už iba Hospodin. **Iba On môže otvoriť uši, srdce aj rozum, aby človek prijal Jeho slovo, zaslúbenie a tým aj pomoc.**

Hospodin znovu posielal Mojžiša ku faraónovi, a on sa toho znovu chce striasť, znovu sa vyhovára na svoj jazyk. Lenže teraz je jeho výhovorka málo platná, pretože Pán Boh mu predsa poslal pomocníka v jeho bratovi Áronovi.

Do týchto príbehov je vsunutý rodokmeň Mojžiša a Árona – a tak ako v každom rodokmeni, aj tu sú postavy poslušnej viery, ale aj takí, ktorí zlyhali. O vieru a vernosť treba zväzdať boj, nie je to niečo automatické, ale deje sa tak úsilím človeka na základe a podklade Božej milosti, odpustenia a lásky.

Mojžiš bude v pozícii Boha pre faraóna a Áron bude jeho prorokom, aby sa jasne naznačilo, kto je Pánom aj nad Egyptom. ***Mojžiš dostáva od Hospodina moc, ktorou ovládne aj pohanských bôžikov, čím je zas naznačené, že všetko sa deje pod Božím dohľadom a v službách samotného Pána Boha.*** Pán Boh týmto spôsobom vytvára podmienky, na základe ktorých sa má Hospodin osvedčiť v očiach Egypta aj Izraela ako zvrchovaný a mocný Pán. To je viditeľné aj na jazyku 2 Moj 7:4-5 - Izrael tu už nie je otrocký a neslobodný národ, ale je to **vojsko Hospodinovo, Boží bojovníci** (takýmto vojskom v pohanstve boli často hviezdy, čím sa chce naznačiť, že Boží ľud je pravým služobníkom Hospodina). **Kedykoľvek bude Izrael, v poslušnosti pred Pánom, vychádzať do boja, môže počítať s Hospodinovou pomocou.**

Mojžiš si to môže hneď aj v praxi vyskúšať: dostal jeden z darov, ktorým môže teraz preukázať Hospodinovu moc. Zaujímavé je, že tento krát zázrak koná Áron svojou palicou alebo to bola tá Mojžišova, len ju používali obaja? Na tom v podstate nezáleží. My však máme preklad, že sa palica premenila na hada, ale

v hebrejčine je to skôr **drak** – obraz mýtického netvora, ktorý predstavoval chaos, démonské sily a neskôr sa stal obrazom satana. Toto premieňanie palice na draka má ukázať všetkým zúčastneným, že Hospodin je zvrchovaným Pánom nad všetkými mocnosťami, ktoré sa Mu stavajú na odpor a pritom nezáleží na tom, v ktorej krajine a na akom mieste.

Proti Áronovi, ktorý je reprezentantom Pána Boha tu stojí celá tlupa pohanských zaklínačov, ktorí predstavujú pohanstvo Egypta (často sa práve týmto spôsobom prezentuje Božia moc – nepotrebuje mnohých a silných, svoju zvrchovanosť Pán Boh dokáže postaviť aj na jedinom človeku – neskôr PJK). Akokoľvek silná mágia či kúzlo pochádza od týchto mužov, Božia moc je stále väčšia: Áronova palica pohltila tie pohanské. **Boží služobníci sú vždy v prevahe nad pohanskými, hoci sa to na malú chvíľu môže zdať inak.**

Faraónovo srdce sa však aj po tom ešte viac zatvrdilo, neposlúchol Mojžiša a Árona, ale to iba otvára cestu k väčším Božím zásahom – a to nielen na úrovni trikov či mágie, ale Pán Boh zasiahne Egypt priamo do srdca. A tých znamení bude hneď 10.

ES 640

